

Emlékezés Koszta Lászlóra

Remembrance to László Koszta

DOI 10.14232/belv.2015.3.15
<http://dx.doi.org/10.14232/belv.2015.3.15>

Cikkre való hivatkozás / How to cite this article: Halmágyi Miklós (2015): Emlékezés Koszta Lászlóra. 27. évf. 3. sz. 120–121. pp

ISSN 1419-0222 (print) ISSN 2064-5929 (online, pdf)

(Creative Commons) Nevezd meg! – Így add tovább! 4.0 (CC BY-SA 4.0)

(Creative Commons) Attribution-ShareAlike 4.0 International (CC BY-SA 4.0)

Július 24-én, pénteken, 9 órára megtelt Szegeden az alsóvárosi plébániatemplom. A család tagjai mellett munkatársak, barátok, tanítványok jöttek el az ország különböző részeiből, hogy búcsút vegyenek a Szegedi Tudományegyetem feledhetetlen történészprofesszorától, Koszta Lászlótól. Akik ismertük őt, döbbenettel fogadtuk a hírt, hogy július 18-án, életének 53. évében elhunyt. Halálával nemcsak nemzetközi hírű középkorkutatót, nagy tudású, magával ragadó tanárt, hanem segítőkész, életvidám, önzetlen és mindenki felé szeretettel forduló embert gyászolunk, akit a környezetében mindenki nagyra becsült és szeretett.

Koszta László 1962-ben született Szombathelyen. A Pécssett töltött ifjúkor után Szegeden folytatta egyetemi tanulmányait, ahol történelmet, földrajzot és latint tanult. Kristó Gyula, a nagy tekintélyű történészprofesszor felfigyelt a tehetséges hallgatóra, és rábízta könyvtárhoz hasonló irodájának kulcsát, hogy a fiatalember elmélyülten dolgozhasson. Koszta László munkássága elsősorban a középkori magyar egyháztörténet kutatásában teljesedett ki, bár várostörténettel, gazdaságtörténettel is foglalkozott. A magyar történelmet egye-

temes összefüggérendszerbe tudta illeszteni, a külföldi kutatási eredményeket magyar vonatkozású kérdések kutatásában hasznosította. Nyelvtudása, vitakészsége, barátságos és tapintatos, de határozott fellépése lehetővé tette számára a széleskörű kapcsolatrendszer kiépítését a hazaiakon túl német, osztrák, francia, cseh, szlovák, román, lengyel szakemberekkel. A magyar kutatás szempontjából igen fontos, hogy a hazai eredményeket a külföldi olvasóközönség felé is hozzáférhetővé tette.

Tetterős lendülettel folytatott munkáját egyre nagyobb szakmai sikerek koronázták: A PhD fokozat megszerzése (1996) után 2008-ban habilitált, 2013-ban pedig sikerrel védte meg MTA doktori dolgozatát. A középkori magyar egyházszervezet – pécsi, váci, bihari, nyitrai püspökség, kalocsai érsekség –, a káptalanok és kanonokok valamint a szerzetesrendek kutatása alkották munkája gerincét. A középkorkutatás mellett a szegedi érdekeltségű középkorász professzorok életét, munkásságát tanulmányozva a 19-20. századi források világában való jártasságát is megmutatta a sokoldalú történész. Számos tanulmánya, könyvfejezete, szerkesztése, megannyi lexikon-szócikke mellett négy önálló könyvet jelentetett meg: *A pécsi székeskáptalan hiteleshelyi tevékenysége: 1214-1353.* (Pécs 1998); *Írásbeliség és egyházszervezet: fejezetek a középkori magyar egyház történetéből* (Szeged, 2007); *A kalocsai érseki tartomány kialakulása* (Pécs, 2013); *A Válság és megerősödés: 1038-1196* (Budapest 2009.)

Az eredményes kutató az oktatói munkában is kiválóan bizonyult. Lelkesedéssel adott elő, hallgatóival is megszerettetve az oktatott témát. Közvetlen, barátságos modorával közel tudta hozni az anyagot, bátorságot ébresztve kérdések feltételére. Nemcsak az iskola falai közt foglalkozott a tanítványaival. Sokunk számára lehetnek emlékezetesek a vele együtt töltött szakmai jellegű kirándulások és a régebbi utakról hallott anekdoták. A megannyi szakdolgozó és a pályáját vezetése alatt kezdő fiatal kutatók bizonyítják, hogy Koszta László

tanári munkájával iskolát teremtett. Különleges képessége volt ahhoz, hogy a kutatói pályájukat kezdő fiatalokat töretlen lelkesedésével és életvidámságával átsegítse az őket ért nehézségeken. Tapintatának hála mindenkit úgy ösztönzött jobb teljesítményre, precízebb fogalmazásra és körültekintőbb szakmai munkára, hogy a fiatalokban nemcsak megőrizte, hanem tovább erősítette a történeti kutatások folytatása iránti elköteleződést, a már elvégzett munka utáni sikerélményt. Koszta László olyan korszakos jelentőségű pedagógus volt, aki jelenlétével, mosolyával, segítőkészségével ösztönösen és minden pillanatban nevelt, példát mutatott.

Sportos lendületéből futotta a tudomány-szervezésre, tudományos közéleti szereplésre is. Még egyetemistaként 1985-ben társaival megalapították az Aetas című folyóiratot, mely hallgatói lapból szakfolyóirattá növekedett, és ma is meghatározó periodikája a hazai történelemszvilágnak. A Capitulum Középkori Egyháztörténeti Kutatócsoport 1997-ben tartott alakuló ülésén a vezetőjévé választotta. A fenti csoport felettes szervének, az MTA Szegedi Bizottsága Egyház- és Művelődéstörténeti Szakbizottságának titkára volt. Dékánhelyettesként is részt vett a szegedi bölcsészkar életében, kollégái a kar leendő dékánját látták benne. 2003-tól vezette a Középkori és Kora Újkori Magyar Történeti Tanszéket. Vezetése idején több nemzetközi középkorász konferenciára is sor került Szegeden, köztük 2007 őszén a *Diplomácia az Anjou-dinasztia országaiban a 13–14. században* című rendezvény. Vezetői képességének további elismeréseként a Történettudományi Doktori Iskola élére is megválasztották. A nagydoktori cím megszerzése után kevesebb, mint két évvel, 2015 júliusában, pályája delelőjén, rövid, súlyos betegség után érte a halál, ígéretes terveket, lehetőségeket szakítva meg. Nem dohányzott, egészségesen élt, sportolt, ezért is volt döbbenetes betegségének híre. Nagy lelki erőre, önzetlenségre vall, hogy fiatal kollégái munkáját halálos betegen is segítette.

Koszta László több szerkesztőbizottságnak is tagja volt itthon és külföldön. Ennek ismeretében a Belvedere Meridionale számára nagy megtiszteltetés, hogy a nagyformátumú, nemzetközileg elismert professzort munkatársai között tudhatta. Amikor felkérést kapott, hogy legyen a folyóirat Tanácsadó Testületének tagja, a tőle megszokott készséggel mondott rá igent. Lektorként is segítette lapunk munkáját. Akik vele együtt dolgozhattunk, akiket útmutatással, bátorítással, pártfogással, kölcsönadott irodalmakkal segített, halála után fájdalmas úrt érezhetünk. A példa, amit adott, az emlék, amit róla őrzünk, méltó munkára kell, hogy ösztönözze tanítványait, munkatársait.

„Requiem aeternam dona ei Domine, et lux perpetua luceat ei.”

A TANÍTVÁNYOK NEVÉBEN
— HALMÁGYI MIKLÓS —